

ZLOČIN U MRKONJIĆ GRADU

Izvještaj s praćenja suđenja

28. veljače 2012. godine – objavljivanje predmeta glavne rasprave, sastava Vijeća, utvrđivanje istovjetnosti optuženika, čitanje optužnice, izjašnjavanje o krivnji, dokazni postupak

Izvještava: Jelena Đokić Jović, Documenta

Prije započinjanja glavne rasprave **obrana** je zatražila izuzeće zastupnika optužbe navodeći da ovog kani pozvati za svjedoka kako bi dokazala da zapisnik o ispitivanju **II. opt. Ivica Krkleca** od strane redarstvenih vlasti u svojstvu osumnjičenika ne predstavlja valjan dokaz jer je ispitivanje djelomično provedeno bez nazočnosti branitelja.

Kako je odluka Županijske državne odvjetnice u Zagrebu bila negativna uslijedila je objava predmeta glavne rasprave, sastava Vijeća te utvrđivanja istovjetnosti optuženika.

Čitanjem optužnog akta započela je glavna rasprava u kaznenom postupku protiv I. opt. Tihomira Šavorića, II. opt. Ivica Krkleca te III. opt. Alena Topleka. Optuženci se terete za ratni zločin počinjen 10. i 11. listopada 1995. godine u Dabracu i Bočacu, na putnom pravcu Mrkonjić Grad – Banja Luka, za vojne akcije Južni potez u BiH. Prvookrivljenog Šavorića optužnica tereti da je kao zapovjednik 3. bojne 7. gardijske brigade HV-a naredio ubijanje civila, a optuženi Krklec i Toplek za ubijanje civila. Navodno je opt. Šavorić zapovjedio pripadnicima bojne da ispale rafal u muškarca i ženu, opt. Toplek je navodno ubio još jednu ženu, a opt. Krklec starijeg muškarca. Optuženici se ne osjećaju krivima.

Vijeće je usvojilo gotovo sve dokazne prijedloge procesnih sudionika. Tijekom dokaznog postupka odlučit će o eventualnom saslušanju policijskih djelatnika, Roberta Petrovečkog, zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Zagrebu te branitelja opt. I. Krkleca odvjetnika Dragana Baltića, a kako bi utvrdilo da li iskaz drugooptuženika dan tijekom predistrage, dovodi u pitanje načelo zakonitosti dokaza na kojima se može temeljiti sudska odluka. U međuvremenu Sud će zatražiti presliku knjige ulazaka i izlazaka PU Zagrebačke - Sektora kriminalističke policije, Odjela organiziranog kriminala.

Tijekom današnjeg ročišta svjedočili su Darko Đurin, Mario Eršeg, Ivan Livaja, Velimir Farkaš i Vlado Vranić, tempore criminis suborci optuženika.

Svjedok Darko Đurin

Tijekom akcije "Južni potez" nije bilo stradanja civila. Neprijateljski vojnici bili su odjeveni i u civilnu i u vojnu odjeću, a nosili su i brojno naoružanje. "Među neprijateljskim borcima bilo je i žena, a pamtim da je jedna od njih skočila na transporter prigodom njihovog povlačenja. Sjećam se da je nakon završetka akcije bilo pucnjave, možda je netko pucao od veselja budući da je to bio zadnji dan rata, ali ja ne znam da bi ljudi bili ubijeni bez veze. U formacijekoj liniji zapovjedanja neposredno iznad mene bio je desetnik", objasnio je svjedok. Dodao je da optužene Šavorića i Topleka tada nije vidio skupa.

Svjedok Mario Eršeg

“Vidio sam civila, odjevenog djelomično u civilnu, djelomično u vojnu odoru, 200 – 300 metara od motela “Bočec”, ali nisam vidio tko je u njega pucao. Postoji mogućnost da je poginuo od neprijateljske vatre, jer je akcija još uvijek bila u tijeku. Nije mi poznata niti sudbina muškarca i žene koji su prošli pokraj naše postrojbe. Inače, pukovnik Šavorić počeo je zapovjedati bojnomo, tvore je tri satnije od po 90 pripadnika, negdje u kolovozu, dva mjeseca prije akcije “Južni potez” koja je započela 10. listopada 1995. Već dan poslije došlo je do oružanog sukoba, a tijekom noći hrvatske postrojbe se preko Šipova izvlače prema Republici Hrvatskoj s položaja koje u međuvremenu zauzimaju postrojbe HVO-a. Zbog stroge vojne hijerarhije koju prati isto tako striktna linija zapovjednja meni je izravno nadređen zapovjednik desetine, pa potom zapovjednik voda, satnije i na koncu bojne. Zapovjednik bojne nikad se izravno ne obraća vojniku i nešto mu zapovijeda”, objasnio je svjedok.

Optuženika Topleka za vrijeme citirane borbene akcije nije vidio, niti se sjeća da je dio postrojbe tijekom akcije dobio zadaću osiguravanja terena.

Svjedok Ivan Livaja

Demantirao je iskaz dan tijekom istražnog postupka da su se u inkriminiranom razdoblju, u fazi napredovanja postrojbe, mimoišli s dvoje civila poodmakle životne dobi, a čiji su posmrtni ostaci pronađeni nakon borbenog kontakta. Od svjedoka su oduzete fotografije, iste prilježu predmetnom spisu, snimljene na mjestu počinjenja kaznenog djela, a koje prikazuju poginule u sukobu, odjevene i u civilnu i u vojnu odjeću te ubijene civile. *“Širile su se glasine u kojima se se Galića, tadašnjeg zapovjednika satnija, dovodilo u vezu s ubojstvom ljudi koji su prikazani na fotografijama što su mi oduzete nakon policijskog pretresa kuće. Ne znam tko je napravio ove fotografije, razvijene u Kninu nakon ove operacije”, objasnio je svjedok.*

Svjedok Velimir Farkaš

“Sjećam se akcije “Južni potez”, tada je stradao “Deda”, zapovjednik voda. Daljnje zapovjedi dobivali smo od zapovjednika satnije, Marjana Kretića pa tako i zapovjed o zaprečenju pravca. Poručnik Vranić, inače zapovjednik mitnice, išao je s nama jer je jedini imao vezu. U jednom trenutku ugledao sam stariju ženu, a nešto kasnije, 250 metara dalje, pronašao sam njezine posmrtno ostatke. Moguće je da je poginula od unakrsne vatre, u to se vrijeme još pucalo. Nisam čuo da bi Šavorić naredio ubijanje civila, niti da bi Alen Toplek ubio civila”, bio je odlučan svjedok.

Svjedok Vlado Vranić

“Moj neposredni zapovjednik bio je Zlatko Bradaš. No, dobro se sjećam zapovjed o osiguranju dobio sam izravno od pukovnika Šavorića. Njega sam upravo zbog toga sustavom veze obavijestio o civilu koji nam je tempore criminitis prišao. Bila je to starija gospođa, baka, od kojih 60 godina. U pozadini se je čula pucnjava no, nije se pucalo na moju postrojbu. Nisam čuo da bi Šavorić tada naredio vojnicima da likvidiraju civile. Poznajem i Tomu Galića, tadašnjeg zapovjednika satnije, ali nisam čuo da bi se ovaj dovodio u vezu s ubojstvom civila”, rekao je svjedok.

Glavna rasprava će biti nastavljena **30. ožujka 2012., u 9,30 sati** saslušanjem novih pet svjedoka.

30. ožujka 2012. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Đokić Jović, Jelena, Documenta

Suđenje prate: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, članovi obitelji, novinari

U nastavku dokaznog postupka ispitano je četiri svjedoka, bivših pripadnika i djelatnika 7. Gardijske brigade.

Svjedoci **Stanislav Petrović i Žarko Dujić** ne rasplažu saznanjima o predmetnoj inkriminaciji no, potvrdili su da je prvooptuženik bio zapovjednik bojne. Svjedok Petrović, *tempore criminis*, djelatnik 7. gardijske brigade, boluje od PTSP-a, a o čemu spisu prilježe opsežna medicinska dokumentacija.

Svjedok Petar Gavran

" O sudjelovanju u akciji Južni potez ne mogu se precizno očitovati, bila je to pucnjava i nije se znalo tko pije, a tko plaća. Moja postrojba išla je u proboj protivničkih linija i nije se zaustavljala. Sjećam se motela Dabac. Tamo je neprijatelj bio fortificiran s teškim naoružanjem no, mi smo ga uspjeli potisnuti. Opt. Šavorić bio je cijelo vrijeme s nama na terenu kako bi izdavao zapovjedi te koordinirao djelovanje satnija, a znao je doći i do prve crte bojišnice ako bi u prodoru negdje zastali", objasnio je svjedok.

Svjedok Mato Paranos

" Tijekom akcije Južni potez bilo je borbenih kontakata. Pucalo se na sve strane. Kod motela su bile stacionirane jake četničke snake s mehanizacijom. Mislim da su to bili Arkanovci. Naišli smo na njihova mrtva tijela i sjećam se da sam osobno tom prigodom skinu dvije "srbijanke", odnosno kompaktne i lake puške AK 47 i RB. Nitko nas nije uputio u ženevske konvencije no, znali smo da se civili ne smiju ubijati", kratko je objasnio svjedok.

Vijeće je usvojilo dokazni prijedlog obrane drugooptuženika te će se na okolnost iskazivanja optuženika tijekom istražnog postupka, za koji obrana tvrdi da je djelomično dano bez nazočnosti branitelja, ispitati odvjetnik Dragan Baltić te djelatnici PU Zagrebačke.¹

Glavna rasprava će biti nastavljena **7. svibnja 2012. te potom 9. i 15. svibnja u 9,15 sati u velikoj dvorani Općinskog suda u Zagrebu.**

7. svibnja 2012. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Đokić Jović, Jelena, Documenta

Suđenje prate: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, članovi obitelji, novinari

¹ Naime, drugoopt. Ivica Krklec ispitano u fazi istrage priznao je počinjenje kaznenog djela.

U nastavku dokaznog postupka ispitana su petorica svjedoka, bivših pripadnika i djelatnika 7. Gardijske brigade.

Svi svjedoci, osim Vlade Mrazovića, sudjelovali su 10. i 11. listopada 1995. u akciji "Južni potez" na području BiH, a u kom je razdoblju je počinjeno predmetno kazneno djelo ratnog zločina nad civilima.

Svjedok Vlado Mrazović, dakle, ne rasplaže saznanjima o predmetnoj inkriminaciji. On je, nakon što je 2. kolovoza 1995. ranjen, upućen na oporavak.

Svjedok Nenad Pandurić

"Tijekom te akcije, na pravcu kretanja prema Banja Luci, bilo je borbenih kontakata s neprijateljskom vojskom. Sjećam se nekog motela na koji smo naišli jer nas je upravo tu zatekla paljba koju na žalost nije preživio naš suborac "Deda". Stradalo je i desetak protivničkih vojnika u vojnim odorama. Nitko od stradalih nije bio u civilnoj odjeći. Civili tom prigodom nisu stradali, a civile nisam niti naknadno, nakon okršaja, vidio. Nisam vidio da bi netko od mojih suboraca pucao na civile", obrazložio je svjedok.

Svjedok Marijan Kretić

U vrijeme provođenja akcije "Južni potez" na dužnosti zamjenika zapovjednika 3. bojne 7. Gardijske brigade I. opt. Tihomira Šavorića dok je zapovijedanje satnije preuzeo Tomo Galić.

"Ta akcija bila je specifična jer se zbog konfiguracije terena cijela bojna kretala u obliku klina, ja sam bio na čelu bojne koja se raspršila na većem području po dubini teritorija, a cilj je bio oslobađanje hidrocentrale "Bočac" i postavljanje aktivne obrane prema Banja Luci. Neprijateljski vojnici bili su odjeveni dijelom u civilne, a dijelom u vojne odore. Sukladno konceptu "naoružanog naroda" koji je zagovarala JNA, svi pripadnici neprijateljske vojske na koje smo nailazili bili su naoružani. Nisam obaviješten o ubojstvima civila tijekom akcije. Mislim da je pod točkom 5. operativnih zapovjedi naglašena potreba pridržavanja odredbi sadržanih u ženevskim konvencijama", rekao je svjedok.

Svjedok Frano Crnoja

Svjedok ne raspolaže neposrednim saznanjima no, čuo je da je tijekom akcije ubijena jedna starija ženska osoba u civilnoj odjeći, vjerojatno negdje u blizini motela, a u trenutku likvidacije bila je u društvu naoružanog neprijateljskog vojnika. "Ne mogu precizno reći što se pričalo o mjestu stradanja ove ženske osobe, ali vjerojatno je ubijena negdje u blizini motela "Dabrac". Mislim da je netko tada imao i fotoaparata", rekao je svjedok.

Svjedok Mihovil Haljinko

Navodni očevidac ubojstva civilne ženske osobe rekao je, između ostalog: "Kretali smo se u koloni, ja sam bio na začelju i sjećam se jedne lokacije gdje je bio neki motel, vidio sam i kamion, posmrtnu ostatku neprijateljskih vojnika odjevenih u raznoliku, djelomično civilnu odjeću, a djelomično u pojedine dijelove vojne odore. Netko ih je i slikao. Nakon odlaska većeg dijela bojne mi smo se radi osiguranja terena zadržali i tada je naišla starija ženska osoba, od oko 60-70 godina, tražila je autobus. Jedan od vojnika, sada pokojni Majnarić, tražio je od zapovjednika satnije Galića da je ubije no, ovaj mu to nije dopustio. Na koncu je Galić iz pištolja pucao u nju", objasnio je svjedok.

Glavna rasprava se nastavlja **9. svibnja 2012. u 9,15 sati u velikoj dvorani Općinskog suda u Zagrebu.**

9. svibnja 2012. godine – nastavak dokaznog postupka

Izvjestava: Đokić Jović, Jelena, Documenta

Suđenje prate: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, članovi obitelji, novinari

Na utvrđivanju okolnosti pod kojima je sačinjen zapisnik o ispitivanju II. opt. Ivica Krkleca od strane redarstvenih vlasti u svojstvu osumnjičenika tijekom današnjeg ročišta ispitani su Dragan Baltić, tadašnji branitelj drugooptuženika te Dubravko Matešić i Mithat Arifović, policijski djelatnici PU Zagrebačke koji su provodili navodno sporno ispitivanje.²

Ispitani su i svjedoci Josip Mavrek, koji je tijekom inkriminiranog perioda bio vozač prvooptuženika te Dražen Mesec, bivši pripadnik 7. Gardijske brigade, pomoćnik zapovjednika 3. bojne za političku djelatnost i sudionik akcije "Južni potez".

Svjedok Josip Mavrek ne tereti optuženike. Ustvrdio je da je opt. Tihomir Šavorić u borbenoj operaciji zauzimao čelnu poziciju te da ubojstvo civila nije naredio. Boraveći uvijek u neposrednoj blizini optuženika on bi to svakako čuo. Trećeooptuženika na poznađe, dok se drugoopt. Ivici Krklecu obratio nazvavši ga "Grobar".

Svjedok Dragan Baltić

U prostorije PU Zagrebačke, u Heinzellovoj ulici, pozvan je 15. lipnja 2011. kako bi ga se angažiralo kao odvjetnika. On je naime, na listi dežurnih branitelja koju za područje županije sastavlja Hrvatska odvjetnička komora i dostavlja nadležnim policijskim upravama.

"Poziv je stigao u popodnevnim satima, a policajci su mi rekli da je tamo jedna osoba koja bi me željela angažirati kao odvjetnika. U Heinzellovoj, u Odjelu organiziranog kriminaliteta, zatekao sam Ivicu Krkleca koji je, čini mi se, bio uhićen. Obavio sam razgovor s njim, a potom je potpisao izjavu pa punomoć. Izjavu je dakako, pročitao, a ja sam mu prije i poslije objasnio sadržaj te izjave.³ On je odlučio iskazivati bez obzira na moja opetovana upozorenja da ne daje iskaz jer nisam imao prilike izvršiti uvid u policijski spis, odnosno nisam znao koje su radnje do tada provedene u okviru kriminalističke obrade. Ispitivanju je nazočio i državni odvjetnik. Upozorio sam Krkleca na težinu kaznenog djela ratnog zločina kao i na zaprijećenu kaznu, ali i na probativnu vrijednost iskaza danog u nazočnosti branitelja. Nazočnost branitelja uvjet je dokazne valjanosti iskaza pribavljenog u izvidima. Inače, Ivica Krklec nije mi rekao da boluje od PTSP-a.

² *Podsjećamo, obrana tvrdi da spomenuti zapisnik koji sadrži priznanje okrivljenika, predstavlja nezakonit dokaz budući je ispitivanje provedeno djelomično bez nazočnosti tadašnjeg branitelja drugooptuženika Dragana Baltića.*

³ *Izjava se referira na odredbu čl. 225 (237) ZKP-a koja regulira redosljed i cjelinu radnji od kojih se sastoji prvo ispitivanje okrivljenika (prava o kojima okrivljenik mora biti obaviješten prije početka ispitivanja, primjerice: zašto se okrivljuje, i koji su osnovi sumnje protiv njega, upozorenja da nije dužan iznosti svoju obranu niti odgovarati na postavljena pitanja...).*

Nglašavam, da sam ga i prije nego što je potpisao zapisnik upozorio da isti ne potpisuje", objasnio je svjedok.

Drugoopt. Ivica Krklec prigovorio je istinitosti iskaza navodeći da je tadašnjem branitelju predočio da boluje od PTSP-a. Negirao je da ga je branitelj višestruko upozoravao da ne potpisuje zapisnik o provedenom ispitivanju te da nije upozoren za što se okrivljuje.

Svjedok Dubravko Matešić

U PU Zagrebačkoj, u Odjelu za organizirani kriminalitet, kao policijski inspektor radi od 1991., dok je policiji pristupio 1983. godine. Pri Odjelu za organizirani kriminal ustrojen je poseban odsjek za kaznena djela ratnih zločina, a on je po nalogu načelnika, kao ispomoć, bio angažiran na provođenju kriminalističke obrade zbog postojanja osnovne sumnje da je počinjeno kazneno djelo ratnog zločina. Sudjelovao je u pretrazi stana okrivljenika I. Krkleca, koji su predstavnici redarstvenih vlasti ovlašteni obavljati prije pokretnja istrage.

"Osumnjičeniku Krklecu je predočeno za koje kazneno djelo ga se tereti, izrečena su mu sva upozorenja i on je iskazao želju da iznese svoj iskaz. Tada se javila potreba angažiranja branitelja i kako on, koliko se sjećam, nije imao svog branitelja kolega i ja pozvali smo odvjetnika Baltića. Ne znam točno za šta ga se sumnjičilo, ali sam posve siguran da je posrijedi bilo ubojstvo civila tijekom vojne operacije čiji je sudionik bio i Ivica Krklec. Odvjetnik Baltić Krklecu je predočio konzekvence priznanja počinjenja kaznenog djela. Inače, praksa je da se prije uzimanja iskaza razgovara s osumnjičenikom na oklonost njegovog zdravstvenog stanja, terapije i mogućnosti iskazivnja, a ja se ne sjećam da je Krklec tijekom davanja iskaza uzimao bilo kakve medikamente niti je tražio medicinsku pomoć. Također, napominjem da su nam podaci vezani uz postojanje osnova sumnje protiv Ivica Krkleca priopćeni usmeno. Čini mi se da državni odvjetnik nije nazočio ispitivanju", rekao je svjedok.

Svjedok Mithat Arifović

Kao vođa grupe, glavni policijski inspektor, u Odjelu organiziranog kriminaliteta dobio je zadaću provesti kriminalističko istraživanje kaznenog djela ratnog zločina nad Ivicom Krklecom, skupa s kolegom Dubravkom Matešićem.

"Trebali smo provesti pretragu stana i prostorija u Varaždinu no, na adresi navedenoj u nalogu zatekli smo tek roditelje osumnjčenika, a tek kasnije su policajci PP Varaždin priveli Krkleca u policijsku postaju. Na temelju novoishođenog naloga obavili smo pretragu na novoj adresi gdje je Krklec imao boravak. Nakon toga priveli smo ga u prostorije Odjela, u Zagrebu, kako bi nastavili s kriminalističkom obradom. Inače, razgovor s Krklecom iz kojeg smo saznali da želi dati iskaz u nazočnosti branitelja, započeo je još u Varaždinu, dok smo čekali nalog za pretragu stana na novoj adresi. Odvjetnik Baltić je na listi dežurnih branitelja, a nakon što je pristupio u prostorije PU Zagrebačke informiran je o kazenom djelu za koje postoje osnove sumnje da ga je počinio Krklec. Obavio je razgovor s osumnjičenikom objašnjavajući u više navrata pravne učinke iskaza okrivljenika danog u nazočnosti branitelja. Krkleca se upozorilo da protiv njega postoje osnove sumnje za ubojstvo jednog civila na području Bosne. U svakom slučaju se ništa uz dokazni materijal osumnjičeniku ne govori, a ovaj nije tijekom kazivanja uzimao lijekove", objasnio je svjedok.

Svjedok Dražen Mesec

Tadašnji pomoćnik zapovjednika 3. bojne sa zadaćom informiranja vojske o političkom stanju u zemlji i općenito, bio je konstantno uz opt. Šavorića pa tako i u predmetnoj, dvodnevnoj, operaciji "Južni potez" tijekom koje su prema navodima optužnice počinjeni zločini nad civilima.

Ispričao je da su se kod motela Dabrac, tik uz hidrocentralu, sukobili s pripadnicima neprijateljske vojske. "*Tom prigodom nisam vidio nikakve civile niti čuo da bi netko naredio da ih se ubija, niti da bi ih netko ubio. Tada nisam znao tko su Toplek i Krklec. Niti prvi dan akcije nismo naišli na civile. Postupanje sukladno odredbama ženevskih konvencija koje reguliraju postupanje prema određenim kategorijama zaštićenih osoba tijekom ratnih dejstava je pitanje zapovjednika, oni su vjerojatno dobili svoje naredbe, ja za to nisam bio ovlašten. Nisam čuo da bi Tomo Galić, poznam ga još iz Tigrova, naudio civilima*", ispričao je svjedok.

Uz suglasan prijedlog stranaka **pročitani su iskazi svjedoka Tihomira Kosića** od 13. lipnja 2011.

Dokazni prijedlozi

Branitelj drugooptuženika zatražio je pribavljanje podataka o tijelima civila i vojnika pronađenim nakon operacije "Južni potez", na lokalitetu sadržanom u činjeničnom supstratu optužnog akta, od nadležnih tijela BiH te odlučivanje o izdvajanju zapisnika o ispitivanju okrivljenika od strane redarstvenih vlasti nakon aktivne obrane drugooptuženika.

Glavna rasprava se nastavlja **15. svibnja 2012. u 10,15 sati u velikoj dvorani Općinskog suda u Zagrebu** iznošenjem obrane optuženika.

15. svibnja 2012. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Đokić Jović, Jelena, Documenta

Suđenje prate: članovi obitelji, novinari

U nastavku dokaznog postupka pročitani su slijedeći materijalni dokazi:

- Zapovijed za napadnu operaciju zapovjednika ZP Split – IZM Šipovo, od 4. listopada 1995.,
- dopuna Zapovijedi za napad od 6. listopada 1995.,
- ratni dnevnik 7. Gardijske brigade za razdoblje od 1. - 31. listopada 1995. te popisna lista za obračun borbenog doplatka za listopad 1995.,
- dopis Državne agencije za istrage i zaštitu Ministarstva sigurnosti BiH, od 18. travnja 2011.,
- Zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija kod Alena Topleka,
- Zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija kod Ivice Krkleca,
- potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, od 15. lipnja 2011.,
- preslika knjige ulaza i izlaza stranaka,
- izjava;

Nadalje, sukladno odredbi članka 331. stavka 3., a u sinergiji s regulom iz članka 78. Zakona o kaznenom postupku koja propisuje izdvajanje dokaza na kojima se sudske odluke ne može utemeljiti, iz spisa predmeta izdvojene su službene bilješke o obavljenim obavijesnim razgovorima.

Potom je uslijedilo iznošenje obrane prvooptuženika koji se u dosadašnjem tijeku postupka branio šutnjom.

Obrana I. opt. Tihomira Šavorića

Osvrt na ustrojavanje i put 7. Gardijske brigade poslužio je kao uvod u aktivnu obranu optuženika. 7. Gardijska brigada ustrojena 1992. bila je sudjelujući u više ratnih operacija pod izravnim zapovjedništvom načelnika Glavnog stožera. Akcija "Južni potez" provedena 1995. bila je posljednja u nizu. " *Ja sam bio zapovjednik treće bojna 7. Gardijske brigade od 13. kolovoza 1995. Njeni pripadnici, uglavnom mladi, neiskusni vojnici došli su iz ročnog sastava. Akcija tijekom koje su, prema novodima optužnog akta, počinjeni zločini nad civilima, trajala je tri, odnosno četiri dana, ukoliko se računa i dovođenje snaga. Prvi dan akcije 3. bojna je bila u pričuvi. Aktivno se uključila tek nakon što pripadnici 1. i 2. bojne nisu uspjeli probiti crtu i tek tada akcija je krenula planiranim tempom. Drugog dana imali smo nekoliko kratkih okršaja, a zadaća je bila presjeći komunikaciju Jajce – Mrkonjić Grad. Tijekom akcije došla je zapovijed kojom je kao konačan smjer kretanja definirano zauzimanje hidroelektrane "Bočac 3", odnosno sela Bočac. U neposrednoj blizini sela Dabrac došlo je do okršaja s četnicima, za koje sam isprva pomislio da su pripadnici HVO-a, tek na bliskoj udaljenosti zapazio sam da im trake nisu iste kao naše. Ovi su na sebi imali različite odore, dio njih bio je u puloverima, ali nisu bili civili. Izgubili smo "Dedu", no njihovi gubici bili su daleko veći, poginulo ih je 15-20. U tijeku cijele akcije ja nisam vidio civile niti sam zapovijedio ubijanje civila. S teorijskog aspekta gledajući moguće je da je netko od vojnika ubio te civile, a da ja za to ne znam. Na mojoj razini zapovijedanja ja za to ne mogu znati. Isto tako bojna je brojala 350 – 400 pripadnika što na terenu tvori kolonu od 2 – 3 kilometra, a ja sam se nalazio na čelu. Neprijateljska vojska se razbježala i u prodiranju mi smo sustizali protivničke vojnike pa je dolazilo do manjih okršaja. Cijelim putem se pucalo i ja osobno nisam ispitivao i analizirao tu pucnjavu", rekao je optuženik.*

Vojnici pod njegovim zapovjedništvom bili su upoznati s osnovama ratnog prava te odredbama Ženevskih konvencija još tijekom tzv. selekcijske obuke koja je trajala 30 dana. U postrojbi su u tom kontekstu svi opskrbljeni odgovarajućim brošurama. Pravilnikom o službi u oružanim snagama propisano je da podređeni nisu dužni postupiti po zapovijedi nadređenog koja predstavlja kazneno djelo.

"*Nisam od ranije poznao Krkleca i Topleka niti sam ih poznao tijekom akcije. Jedini vojnik koga sam poznao bio je moj vozač Josip Mavrek. Ne sjećam se da bi Vlado Vranić mene osobno izvjestio o nailasku starije osobe. Izdao sam zapovijed da se osigura selo Dabrac što je podrazumijevalo kružnu obranu mjesta. Dalje zapovijedi razrađivali su časnici koji su u hijerarhijskoj strukturi ispod mene", dodao je optuženik.*⁴

Obranu je dao i **II. opt. Ivica Krklec**, ali samo u odnosu na postupak ispitivanja pred policijskim djelatnicima. Rekao je da mu nitko nije objasnio zbog čega je priveden te koje mu se osnove sumnje stavljaju na teret.

⁴ Svjedočeći na glavnoj raspravi 28. veljače 2012. Vlado Vranić je rekao: " *Moj neposredni zapovjednik bio je Zlatko Bradaš. No, dobro se sjećam zapovijed o osiguranju dobio sam izravno od pukovnika Šavorića. Njega sam upravo zbog toga sustavom veze obavijestio o civilu koji nam je tempore criminis prišao. Bila je to starija gospođa, baka, od kojih 60 godina. U pozadini se je čula pucnjava no, nije se pucalo na moju postrojbu. Nisam čuo da bi Šavorić tada naredio vojnicima da likvidiraju civile. Poznajem i Tomu Galića, tadašnjeg zapovjednika satnije, ali nisam čuo da bi se ovaj dovodio u vezu s ubojstvom civila".*

Vijeće je zapisnik o ispitivanju okrivljenika Ivice Krkleca, isti sadrži priznanje počinjenja kaznenog djela, a tereti i ostale optuženike, od strane redarstvenih vlasti temeljem članka 9. stavka 1. i 2. te članka 78. Zakona o kaznenom postupku, čl. 24. i 29. Ustava RH te čl. 5. i 6. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda eliminiralo iz dokaznog materijala, te se buduća sudska odluka na ovom dokazu neće moći temeljiti.⁵

Glavna rasprava se nastavlja po pravomoćnosti rješenje o izdvajanju gore navedenog zapisnika. Na rješenje se može uložiti žalba o kojoj pravorijek donosi Vrhovni sud Republike Hrvatske.

31. siječnja 2013.

Izveštava: Đokić Jović, Jelena, Documenta

Suđenje prate i članovi obitelji.

Nakon što je Vrhovni sud priznanje drugooptuženika dano redarstvenim vlastima tijekom izvanpostupovnog istraživanja kaznenog djela ratnog zločina protiv civila proglasio valjanim dokazom, glavna rasprava u ovom kaznenom postupku koji se vodi protiv **opt. Tihomira Šavorića, Ivice Krkleca i Alana Topleka**, započela je iznova zbog proteka vremena duljeg od dva mjeseca te izmjene raspravnog vijeća (sutkinja Lidija Vidjak nova je članica vijeća).

Pročitana je optužnica Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu, broj ŽDO-DO-200/11, od 29. srpnja 2011.

Optuženici su se o krivnji očitovali negativno. Spore navode optužnog akta iz kojeg proizlazi njihova kaznena odgovornost za ubojstvo četiri neidentificirana civila tijekom akcije "Južni potez", provedene na teritoriju BiH, u listopadu 1995.

Uz suglasnost stranaka dokazi su izvedeni na posredan način. Naime, pročitani su iskazi svjedoka Darka Đurina, Maria Eršeka, Ivana Livaje, Velimira Farkaša, Vlade Vraniće, Petra Gavrana, Mate Paranosa, Žarka Dajića, Stanislava Petrovića, Nenada Pandurića, Vlade Mrazovića, Marijana Kretića, Frane Crnoje, Mihovila Haljinka, Josipa Mavreka, Dragana Baltića, Dubravka Matešića, Mithata Arifovića, Dražena Meseca te Tihomira Kosića, dani tijekom prijašnje glavne rasprave kao i brojni materijalni dokazi.⁶

⁵ *Sudsko vijeća smatra da okrivljenik tijekom prvog ispitivanja nije bio obaviješten o djelu za koje se tereti i osnovama optužbe protiv njega. Ovo treba tumačiti u kontekstu zakonske odredbe sadržane u čl. 225. ZKP-a koja regulira redosljed i cjelinu radnji od kojih se sastoji prvo ispitivanje, a to konkretno znači da se obavijest o djelu za koje se tereti i osnovama optužbe (činjenice i dokazi koji terete okrivljenika, odnosno navođenje dokaza kao izvora saznanja i podataka iz kojih slijedi sumnja da je okrivljenik počinio kazneno djelo, ne treba ga se pri tom upoznavati sa sadržajem pojedinih dokaza) mora dati prije radnje ispitivanja. Vijeće također smatra da su na ovaj način povrijeđena načela jednakosti oružja te prava na pravično suđenje.*

⁶ *U nastavku dokaznog postupka pročitni su slijedeći materijalni dokazi:*

- *Zapovijed za napadnu operaciju zapovjednika ZP Split – IZM Šipovo, od 4. listopada 1995.,*
- *dopuna Zapovijedi za napad od 6. listopada 1995.,*
- *ratni dnevnik 7. gardijske brigade za razdoblje od 1. - 31. listopada 1995. te popisna lista za obračun borbenog doplatka za listopad 1995.,*
- *dopis Državne agencije za istrage i zaštitu Ministarstva sigurnosti BiH, od 18. travnja 2011.,*
- *Zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija kod Alena Topleka,*

Potom je uslijedilo iznošenje obrane prvooptuženika koji se u dosadašnjem tijeku postupka branio šutnjom te ostalih optuženika.

Obrana I. opt. Tihomira Šavorića⁷

Ukazao je na nelogičnost činjeničnog opisa navedenog u optužnom aktu. Naime, nejasno je kako je pokazivanje rukama prema civilima – oštećenima, tijekom predmetne akcije, pretočeno u izričitu zapovjed optuženika da se ovi likvidiraju. Također, drugooptuženik u spornom priznanju kaznenog djela navodi da je prvooptuženik od osobe koja je u optužnici navedena kao civilna žrtva, oduzeo zemljopisnu kartu te tzv. ručnu UKV vezu ili radio prijemnik, u stvari imala status časnika vojske Republike Srpske.

"Smatram da nije lijepo ni dobro što iz optužnice proizlazi da smo moji suborici i ja išli kroz polunaseljena mjesta i ubijali civile, a zapravo akcija "Južni potez", s jasno utvrđenim ciljevima i zadaćom bila je iznimno značajna i da nas Americanci nisu zaustavili, omogućila bi nam ulazak u Banja Luku", dodao je optuženik.

-
- Zapisnik o pretrazi stana i dtgih prostorija kod Ivica Krkleca,
 - potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, od 15. lipnja 2011.,
 - preslika knjige ulaza i izlaza stranaka,
 - izjava.

⁷ Na ročištu održanom 15. svibnja 2012., u prijašnjoj glavnoj raspravi optuženik je izjavio:

Osvrt na ustrojavanje i put 7. Gardijske brigade poslužio je kao uvod u aktivnu obranu optuženika. 7. Gardijska brigada ustrojena 1992. bila je sudjelujući u više ratnih operacija pod izravnim zapovjedništvom načelnika Glavnog stožera. Akcija "Južni potez" provedena 1995. bila je posljedna u nizu. " Ja sam bio zapovjednik treće bojna 7. Gardijske brigade od 13. kolovoza 1995. Njeni pripadnici, uglavnom mladi, neiskusni vojnici došli su iz ročnog sastava. Akcija tijekom koje su, prema novodima optužnog akta, počinjeni zločini nad civilima, trajala je tri, odnosno četiri dana, ukoliko se računa i dovođenje snaga. Prvi dan akcije 3. bojna je bila u pričuvi. Aktivno se uključila tek nakon što pripadnici 1. i 2. bojna nisu uspjeli probiti crtu i tek tada akcija je krenula planiranim tempom. Drugog dana imali smo nekoliko kratkih okršaja, a zadaća je bila presjeći komunikaciju Jajce – Mrkonjić Grad. Tijekom akcije došla je zapovijed kojom je kao konačan smjer kretanja definirano zauzimanje hidroelektrane "Bočac 3", odnosno sela Bočac. U neposrednoj blizini sela Dabrac došlo je do okršaja s četnicima, za koje sam isprva pomislio da su pripadnici HVO-a, tek na bliskoj udaljenosti zapazio sam da im trake nisu iste kao naše. Ovi su na sebi imali različite odore, dio njih bio je u puloverima, ali nisu bili civili. Izgubili smo "Dedu" no, njihovi gubici bili su daleko veći, poginulo ih je 15-20. U tijeku cijele akcije ja nisam vidio civile niti sam zapovijedio ubijanje civila. S teorijskog aspekta gledajući moguće je da je netko od vojnika ubio te civile, a da ja za to ne znam. Na mojoj razini zapovijedanja ja za to ne mogu znati. Isto tako bojna je brojala 350 – 400 pripadnika što na terenu tvori kolonu od 2 – 3 kilometra, a ja sam se nalazio na čelu. Neprijateljska vojska se razbježala i u prodiranju mi smo sustizali protivničke vojnike pa je dolazilo do manjih okršaja. Cijelim putem se pucalo i ja osobno nisam ispitivao i analizirao tu pucnjavu", rekao je optuženik.

Vojnici pod njegovim zapovjedništvom bili su upoznati s osnovama ratnog prava te odredbama Ženevskih konvencija još tijekom tzv. selekcijske obuke koja je trajala 30 dana. U postrojbi su u tom kontekstu svi opskrbljeni odgovarajućim brošurama. Pravilnikom o službi u oružanim snagama propisano je da podređeni nisu dužni postupiti po zapovijedi nadređenog koja predstavlja kazneno djelo.

" Nisam od ranije poznavao Krkleca i Topleka niti sam ih poznavao tijekom akcije. Jedini vojnik koga sam poznavao bio je moj vozač Josip Mavrek. Ne sjećam se da bi Vlado Vranić mene osobno izvjestio o nailasku starje osobe. Izdao sam zapovijed da se osigura selo Dabrac što je podrazumijevalo kružnu obranu mjesta. Dalje zapovijedi razrađivali su časnici koji su u hijerarhijskoj strukturi ispod mene", dodao je optuženik.

Obrana II. opt. Ivica Krkleca

Sporio je istinitost zapisnika koji sadrži priznanje kaznenog djela navodeći da ništa od navedenog nije iskazao. Više puta apostrofirao je da boluje od PTSP-a te da mu tijekom policijskog ispitivanja nije omogućeno uzimanje terapije.

"U akciji "Južni potez" čiji sam sudionik bio nije počinjen zločin na štetu civila. Zapovjednik moje desetine bio je Kržak, zapovjednik voda Stjepan Smeh i oni su unutar stroge ustrojene vojne hijerarhije zapovjedi dobivali od svojih nadređenih. To praktički znači, da od prvooptuženika nisam dobivao zapovjedi jer navedeni sustav to ne dopušta, a i da jesam dobio zapovijed koja bi mi nalagala ubojstvo civila zaštićenih ženevskim konvencijama, ne bih je izvršio", rekao je optuženik.

Obrana III. opt. Alana Topleka

Prije pristupanja 7. gardijskoj brigadi bio je pripadnik diverzantskog odreda ustrojenog pri Glavnom stožeru na čijem je čelu tada bio general Bobetko. Kao neposredno nadređene, *tempore criminis* naveo je Kretića i Duhovića. Prvooptuženika nije poznavao.

"Laž je da sam počinio ubojstvo ženske osobe. Višekratno smo upozoravani da će onaj tko ubije civile ići na Vojni sud", objasnio je optuženik.

Vijeće je na prijedlog **obrane** naložilo psihijatrijsko vještačenje II. opt. kako bi se utvrdilo da li su psihičke tegobe i propisana terapija, s obzirom na okolnosti ispitivanja optuženika u policiji, imale učinak na stanje svijesti i njegovu sposobnost za iznošenje obrane, odnosno mogu li se psihičke tegobe koje optuženik temelji na obimnoj medicinskoj dokumentaciji podvesti pod pravni pojam nebrojivosti.

Za dovršetak vještačenja određen je rok od 30 dana, a glavna rasprava zakazat će se pismenim putem.

20. svibnja 2013. – čitanje optužnice, izjašnjavaње o krivnji, dokazni postupak, obrana optuženika, završne riječi stranaka, objava presude

Glavna rasprava u ovom kaznenom postupku koji se vodi protiv **opt. Tihomira Šavorića, Ivica Krkleca i Alana Topleka**, započela je iznova, po drugi put, zbog proteka vremena duljeg od dva mjeseca te izmjene raspravnog vijeća (sudac Petar Šakić zamijenio je sutkinju Lidiju Vidjak).

U međuvremenu obavljeno je i psihijatrijsko vještačenje drugooptuženika.⁸

⁸ *Vijeće je na prijedlog obrane na ročištu održanom 31. siječnja 2013. naložilo psihijatrijsko vještačenje II. opt. kako bi se utvrdilo da li su psihičke tegobe i propisana terapija, a s obzirom na okolnosti ispitivanja optuženika u policiji imale učinak na stanje svijesti i njegovu sposobnost za iznošenje obrane, odnosno mogu li se psihičke tegobe koje optuženik temelji na obimnoj medicinskoj dokumentaciji podvesti pod pravni pojam nebrojivosti.*

Pročitana je optužnica Županisjkog državnog odvjetništva u Zagrebu, broj ŽDO-DO-200/11, od 29. srpnja 2011.

Optuženici se se o krivnji očitovali negativno. Spore navode optužnog akta iz kojeg proizlazi njihova kaznena odgovornost za ubojstvo četiri neidentificirana civila tijekom akcije "Južni potez", provedene na području BiH, u listopadu 1995.

Iz spisa predmeta izdvojeno je Izvješće policijskog službenika Zorana Melkića od 26. veljače 2007.

Nalaz i mišljenje dr. Željka Marinića

U vrijeme ispitivanja u Policijskoj postaji, u Zagrebu, 15. lipnja 2011., kod optuženog Ivica Krkleca bili su prisutni simptomi i klinička slika psihičkih smetnji iz kruga PTSP-a, no nisu registrirani kroz medicinsku dokumentaciju simptomi koji bi ukazivali na značajnije pogoršanje već registrirane kliničke slike. U to doba okrivljenik je uzimao svoju ordiniranu terapiju, a iz medicinske dokumentacije je vidljivo da nije bilo potrebe za ugentnom psihijatrijskom intervencijom.

Ispitanik je u gore navedeno vrijeme ispitivanja mogao biti napet, anksiozan, pobuđen i nezadovoljan, no njegovo kognitivno imnestičko funkcioniranje nije bilo blokirano i upravljanje vlastitim postupcima kao i vladanje vlastitom voljom, u toj situaciji, moglo je biti smanjeno, ali ne u znatnijoj mjeri. Kod optuženika tijekom psihijatrijskog vještačenja nisu uočene sklonosti inkriminiranja drugih osoba za vlastite protupravne postupke.

Uz suglasnost stranaka dokazi su izvedeni na posredan način. Naime, pročitani su iskazi svjedoka Darka Đurina, Maria Eršeka, Ivana Livaje, Velimira Farkaša, Vlade Vranića, Petra Gavrana, Mate Paranosu, Žarka Dajića, Stanislava Petrovića, Nenada Pandurića, Vlade Mrazovića, Marijana Kretića, Frane Crnoje, Mihovila Haljinka, Josipa Mavreka, Dragana Baltića, Dubravka Matešića, Mithata Arifovića, Dražena Meseca te Tihomira Kosića, dani tijekom prijašnje glavne rasprave kao i brojni materijalni dokazi.⁹

Potom je uslijedilo iznošenje obrane prvooptuženika koji se u dosadašnjem tijeku postupka branio šutnjom te ostalih optuženika.

⁹ U nastavku dokaznog postupka pročitni su slijedeći materijalni dokazi:

- Zapovijed za napadnu operaciju zapovjednika ZP Split – IZM Šipovo, od 4. listopada 1995.,
- dopuna Zapovijedi za napad od 6. listopada 1995.,
- ratni dnevnik 7. Gardijske brigade za razdoblje od 1. - 31. listopada 1995. te popisna lista za obračun borbenog doplatka za listopad 1995.,
- dopis Državne agencije za istrage i zaštitu Ministarstva sigurnosti BiH, od 18. travnja 2011.,
- zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija kod Alena Topleka,
- zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija kod Ivica Krkleca,
- potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, od 15. lipnja 2011.,
- preslika knjige ulaza i izlaza stranaka,
- izjava.

Obrana I. opt. Tihomira Šavorića¹⁰

Ukazao je na nelogičnost činjeničnog opisa navedenog u optužnom aktu. Naime, nejasno je kako je pokazivanje rukama prema civilima – oštećenima, tijekom predmetne akcije, pretočeno u izričitu zapovjed optuženika da se ovi likvidiraju. Također, drugooptuženik u spornom priznanju kaznenog djela navodi da je prvooptuženik od osobe koja je u optužnici navedena kao civilna žrtva oduzeo zemljopisnu kartu te tzv. ručnu UKV vezu ili radio prijemnik, u stvari imala status časnika vojske Republike Srpske.

"Smatram da nije lijepo ni dobro što iz optužnice proizlazi da smo moji suborici i ja išli kroz polunaseljena mjesta i ubijali civile, a zapravo akcija "Južni potez", s jasno utvrđenim ciljevima i zadaćom bila je iznimno značajna i da nas Americanci nisu zaustavili, omogućila bi nam ulazak u Banja Luku", dodao je optuženik.

Obrana II. opt. Ivica Krkleca

Sporio je istinitost zapisnika koji sadrži priznanje kaznenog djela navodeći da ništa od navedenog nije iskazao. Više puta apostrofirao je da boluje od PTSP-a te da mu tijekom policijskog ispitivanja nije omogućeno uzimanje terapije.

"U akciji "Južni potez" čiji sam sudionik bio nije počinjen zločin na štetu civila. Zapovjednik moje desetine bio je Kržak, zapovjednik voda Stjepan Smeh i oni su unutar stroge ustrojene vojne

¹⁰ Na ročištu održanom 15. svibnja 2012., u prijašnjoj glavnoj raspravi optuženik je izjavio:

Osvrt na ustrojavanje i put 7. Gardijske brigade poslužio je kao uvod u aktivnu obranu optuženika. 7. Gardijska brigada ustrojena 1992. bila je u više ratnih operacija pod izravnim zapovjedništvom načelnika Glavnog stožera. Akcija "Južni potez" provedena 1995. bila je posljedna u nizu. "Ja sam bio zapovjednik treće bojne 7. Gardijske brigade od 13. kolovoza 1995. Njeni pripadnici, uglavnom mladi, neiskusni vojnici došli su iz ročnog sastava. Akcija tijekom koje su, prema novodima optužnog akta, počinjeni zločini nad civilima, trajala je tri, odnosno četiri dana, ukoliko se računa i dovođenje snaga. Prvi dan akcije 3. bojna je bila u pričuvu. Aktivno se uključila tek nakon što pripadnici 1. i 2. bojne nisu uspjeli probiti crtu i tek tada akcija je krenula planiranim tempom. Drugog dana imali smo nekoliko kratkih okršaja, a zadaća je bila presjeći komunikaciju Jajce – Mrkonjić Grad. Tijekom akcije došla je zapovijed kojom je kao konačan smjer kretanja definirano zauzimanje hidroelektrane "Bočac 3", odnosno sela Bočac. U neposrednoj blizini sela Dabrac došlo je do okršaja s četnicima, za koje sam isprva pomislio da su pripadnici HVO-a, tek na bliskoj udaljenosti zapazio sam da im trake nisu iste kao naše. Ovi su na sebi imali različite odore, dio njih bio je u puloverima, ali nisu bili civili. Izgubili smo "Dedu", no njihovi gubici bili su daleko veći, poginulo ih je 15-20. U tijeku cijele akcije ja nisam vidio civile niti sam zapovijedio ubijanje civila. S teorijskog aspekta gledajući moguće je da je netko od vojnika ubio te civile, a da ja za to ne znam. Na mojoj razini zapovijedanja ja za to ne mogu znati. Isto tako bojna je brojala 350 – 400 pripadnika što na terenu tvori kolonu od 2 – 3 kilometra, a ja sam se nalazio na čelu. Neprijateljska vojska se razbježala i u prodiranju mi smo sustizali protivničke vojnike pa je dolazilo do manjih okršaja. Cijelim putem se pucalo i ja osobno nisam ispitivao i analizirao tu pucnjavu", rekao je optuženik.

Vojnici pod njegovim zapovjedništvom bili su upoznati s osnovama ratnog prava te odredbama Ženevskih konvencija još tijekom tzv. selekcijske obuke koja je trajala 30 dana. U postrojbi su u tom kontekstu svi opskrbljeni odgovarajućim brošurama. Pravilnikom o službi u oružanim snagama propisano je da podređeni nisu dužni postupiti po zapovijedi nadređenog koja predstavlja kazneno djelo.

"Nisam od ranije poznao Krkleca i Topleka niti sam ih poznao tijekom akcije. Jedini vojnik koga sam poznao bio je moj vozač Josip Mavrek. Ne sjećam se da bi Vlado Vranić mene osobno izvjestio o nailasku startje osobe. Izdao sam zapovijed da se osigura selo Dabrac što je podrazumijevalo kružnu obranu mjesta. Dalje zapovijedi razrađivali su časnici koji su u hijerarhijskoj strukturi ispod mene", dodao je optuženik.

hijerarhije zapovjedi dobivali od svojih nadređenih. To praktički znači da od prvooptuženika nisam dobivao zapovjedi jer navedeni sustav to ne dopušta, a i da jesam dobio zapovijed koja bi mi nalagala ubojstvo civila zaštićenih ženevskim konvencijama, ne bih je izvršio“, rekao je optuženik.

Obrana III. opt. Alana Topleka

Prije pristupanja 7. Gardijskoj brigadi bio je pripadnik diverzantskog odreda ustrojenog pri Glavnom stožeru na čijem je čelu tada bio general Bobetko. Kao neposredno nadređene, *tempore criminis* naveo je Kretića i Duhovića. Prvooptuženika nije poznavao.

"Laž je da sam počinio ubojstvo ženske osobe. Višekratno smo upozoravani da će onaj tko ubije civile ići na Vojni sud", objasnio je optuženik.

Završna riječ optužbe

Rezultati provedenog dokaznog postupka nedvojbeno ukazuju na kaznenu odgovornost optuženika, *tempore criminis* pripadnika 3. bojne 7. Gardijske brigade. Svjedoci, tadašnji suborci optuženika, motivirani odnosom prijateljstva, odanosti i povjerenja, ali mogućnošću vlastite inkriminacije, posebice svjedoci Dražen Mesec i Marijan Kretić, nisu teretili optuženike tvrdeći da nisu čuli i vidjeli ubojstva civila koje se stavljaju na teret optuženicima.

Svjedok Mihovil Haljinko tvrdio je da je svjedočio ubojstvu civilne ženske osobe, no odgovornost za počinjenje prebacuje na mrtvog suborca. Priznanje drugooptuženika redarstvenim vlastima čija je zakonitost potvrđena odlukom Vrhovnog suda, posve je vjerodostojno i potkrijepljeno pojedinim svjedočkim iskazima, posebice svjedoka Maria Eršeka, Frana Crnoje, Velimira Farkaša i Vlade Vranića.

Zatražio je da se optuženici proglase krivim i osude po zakonu.

Završna riječ obrane prvooptuženika

Optužnica se temelji na čitavom nizu silogizama i presumptivnih tvrdnji. Postoje ozbiljne sumnje da je prvooptuženi Tihomir Šavorić počinio inkriminirano kazneno djelo te ga primjenom principa *in dubio pro reo* treba osloboditi optužbe.

Iskaz jednog od optuženika ne može biti dokaz na kojem bi se temeljila osuđujuća presuda, prvenstveno zbog zainteresiranosti za ishod kao i zbog činjenice da okrivljenik nije dužan govoriti istinu, a u prilog tome govore i brojne presude ESLJP-a.

Sporan je i status stradalih osoba. Neke žrtve nisu bili civili već neprijateljski vojnici.

Završna riječ obrane drugooptuženika i trećooptuženika

Branitelji optuženika pridružili su se u svemu završnoj riječi obrane prvooptuženog Tihomira Šavorića te za svoje branjenike zatražili oslobađajuću presudu.

Vijeće se nakon završnih riječi stranaka povuklo na vijećanje i glsovanje.

Objava presude

Dana 23. svibnja 2013. objavljena je presuda kojom su **sva trojica optuženika**, temeljem čl. 354. točka 3. ZKP-a, **oslobođeni optužbe** za počinjenje kaznenog djela ratnog zločina na štetu civila, inkriminiranog u čl. 120. st. 1. OKZRH.

Troškovi kaznenog postupka pali su na teret proračunskih sredstava.